

Kérdés azonosítószáma	12/2017.
Hivatkozott jogszabály	2014/65/EU irányelv (MiFID II); A Bizottság 2017/565 felhatalmazáson alapuló rendelete (2016. április 25-i) a 2014/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a befektetési vállalkozások szervezeti követelményei és működési feltételei, valamint az irányelv alkalmazásában meghatározott kifejezések tekintetében történő kiegészítéséről (2017/565 EU Rendelet); a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (Bszt.)
Témakör	Egyéb (megfelelőségi vizsgálat)
Jogszabályhely pontos megnevezése	2017/565 EU Rendelet 56. cikk; Bszt. 45. §
Vonatkozó technikai sztenderd, ESMA Q&A, ESMA iránymutatás	ESMA Q&A on investor protection
Kérdés	A Bszt. 45. § szerinti megfelelőségi vizsgálatot csak a vételi ügyletekre kell elvégezni vagy az eladási ügyletekre is? A kérdésre adandó válasszal összhangban az ún. „execution only” jellegű megbízás csak a vételi ügyleteknél értelmezhető vagy az eladási jellegű ügyleteknél is?
Kérdés háttere	A megfelelőségi vizsgálat tárgyát a Bszt. 45. §-a nem szabályozza részletesen. Az 565/2017/EU rendelet 56. cikke (különösen a (2) bekezdés b) pontja) olyan módon van megfogalmazva, amelyből arra a következtetésre lehet jutni, hogy a megfelelési vizsgálatot csak a vételi ügyletek kapcsán kell elvégezni, az eladási ügyletek kapcsán nem [a b) pont szövege szerint a megfeleléssel kapcsolatos nyilvántartásban a potenciálisan nem megfelelő termékbeszerzést kell feltüntetni, az eladást a szöveg nem említi]. Ha a megfelelőségi vizsgálat csak a vételi ügyletekre terjed ki, akkor az ún. „execution only” jellegű megbízás is csak a vételi ügyletek esetén merülhet fel, hiszen az ún. „execution only” jellegű megbízás a megfelelési vizsgálat alóli kivételként van szabályozva.
MNB álláspont	A Bszt. 45. §-ában megfelelően kerültek implementálásra a MiFID II 25. cikkében foglaltak, ugyanis a megfelelőségi vizsgálatot a vételi és az eladási ügyletek esetében is el kell végezni. Ezt támasztja alá a MiFID II 25. cikk (6) bekezdésében foglaltak is: <i>„Amennyiben a pénzügyi eszköz vételére vagy eladására vonatkozó megállapodást olyan távközlési eszköz igénybevételeivel kötik meg, amely nem teszi lehetővé a megfelelőségről szóló nyilatkozat előzetes átadását, a befektetési vállalkozás tartós adathordozón is átadhatja az írásos megfelelőségi nyilatkozatot közvetlenül azt követően, hogy az ügyfél megkötötte a megállapodást, feltéve, hogy a következő feltételek teljesülnek:</i> <i>a) az ügyfél beleegyezett, hogy a megfelelőségi nyilatkozatot az ügylet megkötését követően indokolatlan késedelem nélkül átvegye; valamint</i>

b) a befektetési vállalkozás megadta azt a választási lehetőséget az ügyfél számára, hogy az ügyletet elhalassza annak érdekében, hogy a megfelelőégi nyilatkozatot átvegye”.

A fentiek értelmében a megfelelőégi vizsgálatot a pénzügyi eszközök eladására vonatkozó megbízás teljesítésekor is el kell végezni. Ebből következően az ún. „execution only” típusú, pénzügyi eszköz eladására vonatkozó megbízások teljesítésekor is meg kell adnia a Bszt. 45. § (3) bekezdésében foglalt figyelmeztetést az ügyfélnek.

A 2017/565 EU Rendelet 56. cikk (2) bekezdés b) pontjában foglalt „befektetési szolgáltatás” kifejezésbe beleértendő a pénzügyi eszköz eladására vonatkozó megbízás végrehajtása is:

„A befektetési vállalkozás nyilvántartást vezet az elvégzett megfelelőégi értékelésekről, amely a következő elemeket tartalmazza:

(...)

*b) az ügyfélnek adott figyelmeztetés, **amennyiben a befektetési szolgáltatás** vagy termékbeszerzés az értékelés szerint potenciálisan nem megfelelő az ügyfél számára, továbbá az, hogy kérte-e az ügyfél az ügylet elvégzését a figyelmeztetés ellenére, és ha igen, a vállalkozás elfogadta-e az ügyfél kérését az ügylet elvégzésére vonatkozóan”.*

Tekintettel tehát arra, hogy a befektetési szolgáltatás magában foglalja többek között az ún. „execution only” eladási ügyleteket is, a befektetési vállalkozásnak a megfelelőség értékelésére és annak nyilvántartására vonatkozó kötelezettsége nem szűkíthető le a vételi ügyletek körére.

A jogszabálynak a fentiek szerinti leszűkítő értelmezése nincs összhangban a MiFID II egyik alapvető céljával, a befektetők védelmének megerősítésével, ugyanis egyes pénzügyi eszközök nem megfelelő ismerete a pénzügyi eszköz eladása esetén is eredményezhet olyan veszteséget vagy költséget az ügyfél számára, amely a megfelelő ismeretek birtokában meghozott döntéssel elkerülhető vagy mérsékelhető lenne.